

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců Mgr. Aleše Roztočila a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobce: **J. S.**, zast. JUDr. Alexandrem Belicou, advokátem, se sídlem Smetanovo náměstí 1180/7, Ostrava, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení v Praze**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci ze dne 14. 4. 2015, č. j. 72 Ad 37/2013 – 186,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Zástupci žalobce JUDr. Alexandru Belicovi, advokátovi, **s e p ř i z n á v á** odměna za zastupování ve výši 3.600 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Přehled dosavadního řízení

[1] Rozhodnutím č. I ze dne 5. 4. 2013, č. j. X, žalovaná podle § 56 odst. 1 písm. c) a § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o důchodovém pojištění“) rozhodla, že žalobci se od 1. 6. 2013 odnímá invalidní důchod. V odůvodnění svého rozhodnutí konstatovala, že polský nositel pojištění dodatečně dohodnotil dobu pojištění v období 6. 2. 1973 – 15. 4. 1975 a v období 1. 5. 2003 – 18. 1. 2004 v rozsahu 2 let a 318 dnů. S takto dodatečně započtenou dobou žalobce, jehož důchodový věk činí 61 let 8 měsíců, splnil podmínku potřebné doby pojištění pro nárok na starobní důchod, tj. 25 let pojištění (žalobce získal dobu pojištění v rozsahu 26 let a 348 dnů) ke dni 16. 1. 2007, kdy dosáhl důchodového věku, tedy již před vznikem invalidity, neboť podle posudku lékaře ze dne 23. 5. 2008 byl žalobce uznán plně invalidním s datem vzniku plné invalidity 7. 5. 2007. Nárok na invalidní důchod tak žalobci nevznikl.

[2] Rozhodnutím č. II ze dne 5. 4. 2013, č. X, žalovaná podle § 29 písm. a) zákona o důchodovém pojištění, s přihlédnutím k čl. 45 a 46 odst. 2 nařízení Rady (EHS) č. 1408/71, nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 883/2004 a k nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 987/2009 přiznala žalobci od 16. 3. 2007 starobní důchod ve výši 490 Kč měsíčně s tím, přičemž jej podle nařízení vlády č. 256/2007 Sb. zvýšila od ledna 2008 na částku 517 Kč měsíčně, podle nařízení vlády č. 211/2008 Sb. jej zvýšila od srpna 2008 na částku 606 Kč měsíčně, podle nařízení vlády č. 363/2008 Sb. jej zvýšila od ledna 2009 na částku 615 Kč, podle nařízení vlády č. 281/2010 Sb. jej zvýšila od ledna 2011 na částku 634 Kč, podle vyhlášky č. 286/2011 jej zvýšila od ledna 2012 na částku 646 Kč a podle vyhlášky č. 324/2012 Sb., jej od ledna 2013 zvýšila na částku 659 Kč měsíčně, s tím, že výplata tohoto důchodu žalobci podle § 56 odst. 3 zákona o důchodovém pojištění náleží od 1. 6. 2013, neboť do 31. 5. 2013 byla prováděna výplata invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně.

[3] V řízení o námitkách žalobce vydala žalovaná rozhodnutí ze dne 18. 6. 2013, č. j. X, kterým námitky proti svým shora uvedeným rozhodnutím zamítla a tato rozhodnutí potvrdila. V odůvodnění konstatovala, že v případě žalobce nebyly současně splněny podmínky nároku na výplatu starobního a plného invalidního důchodu. Žalobce totiž splnil podmínky nároku na starobní důchod již ke dni 16. 1. 2007, tj. před přiznáním plného invalidního důchodu. Nárok na plný invalidní důchod tudíž žalobci nemohl vzniknout, neboť k datu vzniku plné invalidity (7. 5. 2007) nesplnil všechny podmínky uvedené v § 38 zákona o důchodovém pojištění, jelikož ke dni vzniku plné invalidity splnil podmínky nároku na starobní důchod podle § 29 tohoto zákona. Za situace, kdy žalobci nemohl vzniknout nárok na plný invalidní důchod, nemohlo ani dojít k současnému splnění podmínek nároku na výplatu plného invalidního a starobního důchodu, a nelze proto přistoupit k porovnání jejich výše a přiznání vyššího z nich. Žalobce s ohledem na dodatečný zápočet polské doby pojištění splňuje podmínky pro přiznání pouze starobního důchodu, invalidní důchod mu byl proto od 1. 6. 2013 odňat.

[4] Žalobce v podané žalobě uvedl, že rozhodnutí žalované je v rozporu s nařízením Rady č. 1408/71 a neexistoval žádný právní důvod pro odnětí invalidního důchodu od 18. 6. 2009 (tohoto dne žalovaná vydala rozhodnutí č. j. X, kterým žalobci odňala plný invalidní důchod a přiznala mu starobní důchod ve výši 619 Kč měsíčně, toto rozhodnutí však bylo zrušeno rozsudkem Krajského soudu v Ostravě - pobočka v Olomouci ze dne 8. 3. 2011, č. j. 72 Cad 136/2009 – 176). Žalovaná nemůže starobní důchod žalobci přiznat před 1. 5. 2007, neboť tohoto dne mu byl v Polsku přiznán invalidní důchod. O starobní důchod žalobce požádal v roce 2009, neboť žalovaná by dle jeho přesvědčení měla vypočítat dobu jeho zaměstnání v Československu podle nejvyššího příjmu a pak se při výpočtu důchodu vrátit k 1. 5. 2007, kdy byl žalobci v Polsku přiznán invalidní důchod. Žalobce dále uvedl, že prací nezískal potřebnou dobu pojištění v délce 25 let. V doplnění žaloby poukázal na svůj zhoršující se zdravotní stav, obtížnou finanční situaci a uvedl, že žalovaná pochybila při hodnocení doby jeho zaměstnání ve společnosti První brněnská strojírna a. s., neboť mu jako dobu pojištění započítala zaměstnání od 13. 2. 1969 do 31. 12. 1970. Žalobce však zde byl zaměstnán od 7. 10. 1968 do 12. 2. 1969. V této souvislosti žalobce poukázal na potvrzení uvedené společností ze dne 15. 8. 2007, z kterého vyplývá, že v této společnosti nepracoval v období od 7. 10. 1968 do 31. 12. 1970. Žalobce dále vyjádřil přesvědčení, že v osobním listu důchodového pojištění mu byly jako „nemocenský příspěvek po skončení pojištění“ nesprávně započteny doby od 1. 1. 1995 do 19. 6. 1995, od 17. 6. 1997 do 23. 6. 1997, od 1. 5. 2003 do 18. 1. 2004, od 10. 9. 2005 do 7. 3. 2006. Po takto provedeném přepočtu doby pojištění má žalobce za to, že neměl ke dni vzniku invalidity odpracováno 25 let. Žalobce navrhl, aby mu krajský soud znovu přiznal plný invalidní důchod.

[5] V podání ze dne 28. 4. 2014 žalobce vyjádřil přesvědčení, že mu byl od 16. 3. 2007 v rozporu s právními předpisy přiznán mnohem nižší důchod a že invalidní polský a český

pokračování

důchod se slučují a řídí se § 58 zákona o důchodovém pojištění. V doplnění žaloby ze dne 24. 10. 2014 podaném prostřednictvím svého zástupce, žalobce namítal, že žalovaná porušila zákon tím, že v rozhodnutí č. II neuvedla účinnost aplikovaného § 56 odst. 3 zákona o důchodovém pojištění a výrokem II. rozhodnutí o námitkách zamítla námitky žalobce. Ustanovení § 56 odst. 3 zákona o důchodovém pojištění účinné od 1. 1. 2013 nelze v posuzované věci aplikovat. Ohledně rozhodnutí č. I žalobce uvedl, že v něm chybí uvedení účinnosti citovaných zákonných ustanovení (§ 38 a § 56 odst. 1 písm. c/ zákona o důchodovém pojištění). Rovněž rozhodnutí o námitkách ve výroku I. trpí touto vadou a žalobce jej proto považuje za nepřezkoumatelné a nesrozumitelné. S ohledem na výše uvedené žalobce navrhl, aby krajský soud rozhodnutí žalované o námitkách zrušil a rozhodl o nákladech řízení. V podání ze dne 20. 3. 2015 žalobce uvedl, že žalovaná započítala do doby pojištění také období, po které v Polsku neplatil zálohy a nebyl zaměstnán ani pojištěn. Konstatoval, že byl zaměstnán a pojištěn celkem 9054 dnů, tj. 24 let, 9 měsíců a 19 dnů, z toho v Polsku 7458 dnů a v České republice 1596 dnů.

[6] Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci rozsudkem ze dne 14. 4. 2015, č. j. 72 Ad 37/2013 – 186, žalobu zamítl a rozhodl dále, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení a ustanovenému zástupci žalobce JUDr. Alexandru Belicovi, advokátovi, se přiznává odměna za zastupování ve výši 4 828 Kč. Krajský soud nepřisvědčil námitce, v níž žalobce brojil proti odnětí invalidního důchodu a přiznání starobního důchodu. Žalobce totiž po dodatečném zhodnocení dob pojištění od 6. 2. 1973 do 15. 4. 1975 a od 1. 5. 2003 do 18. 1. 2004 polským nositelem pojištění splnil obě podmínky nároku na přiznání českého starobního důchodu a žalovaná proto nepochybila, když na základě žádosti žalobce o starobní důchod, kterou obdržela dne 6. 3. 2009, podle § 56 odst. 1 písm. c) a § 29 odst. 1 písm. a) zákona o důchodovém pojištění žalobci od 1. 6. 2013 invalidní důchod odňala a přiznala mu starobní důchod. Důvodná není ani námitka, že žalovaná měla postupovat podle polských právních předpisů, neboť za odpracované doby v České republice náleží žalobci český důchod podle českých právních předpisů a polské předpisy na přiznání důchodu za tyto doby vůbec nedopadají. K námitce týkající se dob pojištění u První brněnské strojírný, a. s., krajský soud uvedl, že v žalované tyto doby pojištění uvedené v osobním listu důchodového pojištění žalobce zohlednila v přiznaném starobním důchodu a jeho výši, což odpovídá i potvrzení uvedené společností předloženému žalobcem při jednání. Neuvedení účinnosti aplikovaných právních předpisů nemá v posuzované věci vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí. Námitka týkající se vyplácení důchodu není na místě, neboť v posuzované věci je předmětem řízení rozhodnutí o odnětí invalidního důchodu a přiznání starobního důchodu, nikoliv jejich výplata. V případě námitky žalobce, že jeho doba pojištění v České republice nedosáhla 25 let, krajský soud konstatoval, že doby pojištění uvedené na osobním listu důchodového pojištění, které vyplývají z doložených důkazů (potvrzení polského nositele pojištění a potvrzení předložených žalobcem), svědčí o opaku. Námitku žalobce týkající se zaslání písemnosti žalovanou v českém jazyce krajský soud vyhodnotil jako neopodstatněnou, neboť žádný právní předpis neukládá žalované komunikovat s žalobcem v jeho mateřském jazyce. V této souvislosti krajský soud poukázal na § 16 odst. 1, 3 a 4 správního řádu.

[7] Proti tomuto rozsudku podal žalobce (dále též „stěžovatel“) včas kasační stížnost, kterou doplnil prostřednictvím svého zástupce, JUDr. Alexandra Belici, advokáta, podáním ze dne 13. 8. 2015. Žalovaná podle stěžovatele pochybila, pokud při posouzení doby pojištění započítala polská období, za která nebylo v Polsku placeno důchodové pojištění po skončení zaměstnání stěžovatele v Československu v roce 1969. Krajský soud měl vzít v úvahu polská období pojištění a zaměstnání, jak jsou uvedena v informaci o průběhu pojištění ze dne 25. 4. 2014, zn. E 207 PL. Tuto informaci však soud, stejně jako žalovaná, nevzal v úvahu a nehodnotil. Doba od 13. 2. 1969 do 31. 12. 1970 nebyla dobou pojištění ani dobou zaměstnání v První brněnské strojírně, a.s. Žalovaná ani krajský soud na ni proto neměl brát zřetel, jakkoli byla nesprávně zohledněna polským nositelem pojištění. S ohledem na evropská nařízení a směrnice a skutečnost, že stěžovatel byl polskou posudkovou komisí uznán plně invalidním, měl i v České

republike zůstat uznán plně invalidním a měl mu i nadále být vyplácen plný invalidní důchod. V této souvislosti stěžovatel poukázal na skutečnost, že v České republice byl uznán plně invalidním od 7. 5. 2007 podle § 39 odst. 1 písm. a) zákona o důchodovém pojištění.

[8] Stěžovatel dále uvedl, že mu První brněnská strojírna a. s. zaslala nesprávné potvrzení o odpracované době, na základě kterého žalovaná a krajský soud v rozporu s českou a evropskou právní úpravou hodnotili odpracovanou dobu v Československu a nesprávně vypočetli vznik nároku na starobní důchod stěžovatele v České republice. Stejně tak polský nositel pojištění vycházel z nesprávně uvedené doby pojištění, kterou započtl, přestože se jednalo o dobu, kdy stěžovatel pobíral nemocenské dávky. Žalovaná pochybila, když neuvedla účinnost aplikovaných ustanovení právních předpisů. V podání ze dne 16. 9. 2015 stěžovatel doplnil a upřesnil, že v prvním z období dodatečně započítaných polským nositelem pojištění, tj. v období od 6. 2. 1973 do 15. 4. 1975 bylo obdobím, kdy byl zaměstnán a pojištěn v P.R.K. – 15 - Varšava. Druhé období od 1. 5. 2003 do 18. 1. 2004 bylo obdobím, kdy nebyl pojištěn, tedy jedním ze 4 období, kdy byl nemocen po ukončení období, kdy byl zaměstnán a pojištěn. Žalovaná tudíž pochybila, když započítala polská období, kdy nebyl pojištěn a nebyl zaměstnán. S ohledem na výše uvedené stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížností napadený rozsudek krajského soudu zrušil, věc mu vrátil k dalšímu řízení a rozhodl o nákladech řízení.

[9] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedla, že je povinna právní předpisy dodržovat a nikoli je dle svého uvážení či uvážení pojištěnců měnit či přizpůsobovat dané situaci. Ztotožnila se se závěry krajského soudu a navrhla zamítnutí kasační stížnosti.

II.

Posouzení kasační stížnosti

[10] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatel je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen advokátem. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s ustanovením § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

[11] Kasační stížnost není důvodná.

[12] Stěžovatel se v kasační stížnosti dovolává důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s.

[13] Z provedené rekapitulace je zřejmé, že v posuzované věci se jedná o posouzení, zda žalovaná správně zhodnotila doby důchodového pojištění získané stěžovatelem a zda postupovala správně, když stěžovateli odňala plný invalidní důchod a přiznala mu starobní důchod.

[14] Podle § 13 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, ve znění účinném ke dni rozhodnutí žalované, *za dobu pojištění se považují též doby zaměstnání získané před 1. lednem 1996 podle předpisů platných před tímto dnem, s výjimkou doby studia po dosažení věku 18 let; jde-li však o dobu zaměstnání v cizině před 1. květnem 1990, hodnotí se tato doba, jen pokud bylo za ni zapláceno pojistné, a to nejdříve ode dne zaplacení pojistného.*

pokračování

[15] Podle § 28 zákona o důchodovém pojištění, *pojištěnec má nárok na starobní důchod, jestliže získal potřebnou dobu pojištění a dosáhl stanoveného věku, popřípadě splňuje další podmínky stanovené v tomto zákoně.*

[16] Podle § 29 odst. 1 písm. a) téhož zákona, *pojištěnec má nárok na starobní důchod, jestliže získal dobu pojištění nejméně 25 let a dosáhl aspoň věku potřebného pro vznik nároku na starobní důchod (dále jen „důchodový věk“) před rokem 2010.*

[17] Podle § 38 písm. a) zákona o důchodovém pojištění, *pojištěnec má nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let nebo důchodového věku, je-li důchodový věk vyšší než 65 let, a stal se invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29, popřípadě, byl-li přiznán starobní důchod podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku.*

[18] Podle § 56 odst. 1 písm. c) tohoto zákona, *zjistí-li se, že důchod byl přiznán nebo je vyplácen ve vyšší částce, než v jaké náleží, nebo byl přiznán nebo se vyplácí neprávem, důchod se sníží nebo odejme nebo jeho výplata se zastaví, a to ode dne následujícího po dni, jímž uplynulo období, za které již byl vyplácen.*

[19] Podle § 58 odst. 1 věty první zákona o důchodovém pojištění, *jsou-li současně splněny podmínky nároku na výplatu více důchodů téhož druhu nebo na výplatu starobního nebo invalidního důchodu, vyplácí se jen jeden důchod, a to vyšší.*

[20] Nejvyšší správní soud pro větší přehlednost uvádí, že žalovaná rozhodnutím ze dne 12. 9. 2008, č. j. X, podle § 39 odst. 1 písm. a) zákona o důchodovém pojištění přiznala žalobci od 7. 5. 2007 plný invalidní důchod ve výši 1560 Kč měsíčně, s tím, že se podle nařízení vlády č. 256/2007 Sb. od ledna 2008 zvyšuje na 1625 Kč měsíčně a podle nařízení vlády č. 211/2008 Sb. se od srpna 2008 zvyšuje na 1725 Kč měsíčně. Žalovaná v tomto rozhodnutí pro výši důchodu započítala dobu pojištění v českém důchodovém pojištění v délce 1 886 dní a v polském důchodovém pojištění 6960 dní.

[21] Ve výrokové části rozhodnutí ze dne 18. 6. 2009, č. j. X, žalovaná podle § 29 písm. a) zákona o důchodovém pojištění, a s přihlédnutím k čl. 45 a čl. 46 odst. 2 nařízení Rady (EHS) č. 1408/71, přiznala žalobci od 16. 3. 2007 starobní důchod ve výši 490 Kč měsíčně s tím, že jej podle nařízení vlády č. 256/2007 Sb. zvýšila od ledna 2008 na částku 521 Kč měsíčně, podle nařízení vlády č. 211/2008 Sb. jej zvýšila od srpna 2008 na částku 610 Kč měsíčně a podle nařízení vlády č. 363/2008 Sb. jej zvýšila od ledna 2009 na částku 619 Kč měsíčně. V odůvodnění tohoto rozhodnutí žalovaná mimo jiné uvedla, že stěžovatel splňuje podmínky nároku na starobní důchod ke dni 16. 1. 2007, a proto mu nenáležel plný invalidní důchod. Jeho výplatu tak žalovaná odnímá od běžné splátky a přeplatek nevykazuje. V tomto rozhodnutí již žalovaná započítala dobu pojištění v českém důchodovém pojištění o délce 1886 dní a v polském důchodovém pojištění 8040 dní. Tuto dobu pojištění uvedl polský nositel pojištění ve formuláři E 205 PL ze dne 20. 2. 2009, který byl žalované doručen dne 10. 3. 2009.

[22] Toto rozhodnutí žalované z 18. 6. 2009 bylo zrušeno rozsudkem Krajského soudu v Ostravě - pobočka v Olomouci ze dne 8. 3. 2011, č. j. 72 Cad 136/2009 – 176. Kasační stížnost žalované proti tomuto rozsudku odmítl Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 10. 2. 2012, č. j. 4 Ads 123/2011 – 230.

[23] Následně žalovaná vydala shora již uvedená rozhodnutí č. I a II v nichž již vycházela ze skutečnosti, že polský nositel pojištění dodatečně dohodnotil dobu pojištění stěžovatele v období 6. 2. 1973 – 15. 4. 1975 a v období 1. 5. 2003 – 18. 1. 2004 v rozsahu celkem 2 let a 318 dnů.

[24] Důchodový věk stěžovatele, který se narodil dne X je dle přílohy k § 32 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění 61 let 8 měsíců a žalobce jej dosáhl dne 16. 1. 2007. K tomuto datu stěžovatel získal dle osobního listu důchodového pojištění ze dne 27. 3. 2013 dobu pojištění celkem 9897 dnů, tj. 27 roků a 42 dnů, přičemž doba pojištění po vzniku nároku na starobní důchod činí 59 dnů. Česká doba pojištění tak činí celkem 1886 dnů, polská 8070 dnů, celkem tedy 9956 dnů. Stěžovatel proto již v lednu 2007 splňoval obě podmínky (dobu pojištění nejméně 25 let a věk potřebný pro vznik nároku na starobní důchod) stanovené v § 29 odst. 1 písm. a) zákona o důchodovém pojištění. Mezi účastníky je nesporné, že stěžovatel byl v České republice uznán plně invalidním od 7. 5. 2007 podle § 39 odst. 1 písm. a) zákona o důchodovém pojištění ve znění účinném do 31. 12. 2009. S ohledem na výše uvedené je však zřejmé, že stěžovatel k datu 7. 5. 2007 nespĺňoval jednu z podmínek pro přiznání invalidního důchodu uvedenou v § 38 písm. a) zákona o důchodovém pojištění [nesplnění podmínek nároku na starobní důchod podle 29 odst. 1 písm. a) zákona o důchodovém pojištění ke dni vzniku invalidity]. Stěžovateli tudíž bylo možné přiznat pouze starobní důchod a nebyly tak dány podmínky pro aplikaci § 58 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, neboť nebyly současně splněny podmínky pro výplatu starobního a invalidního důchodu, jelikož jak již výše uvedeno, stěžovatel nespĺňoval podmínky pro přiznání invalidního důchodu. Plný invalidní důchod tak byl žalobci přiznán a vyplácen neprávem a žalovaná proto postupovala správně, pokud podle § 56 odst. 1 písm. c) rozhodnutím č. I. stěžovateli odňala invalidní důchod, který mu byl přiznán jejím rozhodnutím ze dne 12. 9. 2008 a rozhodnutím č. II. mu přiznala starobní důchod. S ohledem na výše uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru o nedůvodnosti námitky stěžovatele, že měl v České republice zůstat uznán plně invalidním a měl mu i nadále být vyplácen plný invalidní důchod.

[25] Stěžovatel dále v kasační stížnosti zpochybnil dobu pojištění, kterou měl v době od 13. 2. 1969 do 31. 12. 1970 získat v První brněnské strojárně, a.s. K této námitce stěžovatele Nejvyšší správní soud z obsahu správního spisu zjistil tyto relevantní skutečnosti:

[26] V potvrzení o zaměstnání ze dne 7. 4. 1993 vyhotoveným První brněnskou strojárnou Brno, a. s., je uvedeno, že stěžovatel byl u této společnosti zaměstnán od 7. 10. 1968 do 31. 12. 1970 jako zámečník.

[27] V potvrzení o minulém zaměstnání ze dne 5. 4. 2007 uvedená společnost uvádí, že stěžovatel byl v této společnosti zaměstnán od 7. 10. 1968 do 31. 12. 1970 v pracovní pozici montér ocelových konstrukcí.

[28] Z nedatované kopie Evidenčního listu důchodového pojištění založené ve správním spise vyplývá, že stěžovateli bylo v roce 1968 započteno 76 dnů důchodového pojištění, náhradní doba v tomto roce činila 17 dnů a hrubý výdělek 4.367 Kč. V roce 1969 bylo stěžovateli započteno 365 dnů, náhradní doba pojištění činila 10 dnů a hrubý výdělek činil 1812 Kč. V roce 1970 bylo stěžovateli započteno rovněž 365 dnů pojištění, avšak žádná náhradní doba ani hrubý výdělek. Na poznámce je uvedeno, že stěžovatel měl v období od 1. 3. 1969 do 30. 6. 1969 neplacené volno a v období 1. 7. 1969 – 31. 12. 1970 neomluvenou absenci. Na evidenčním listu důchodového zabezpečení vyhotoveném První brněnskou strojárnou dne 15. 8. 2007 je uvedeno, že stěžovatel byl v této organizaci zaměstnán od 7. 10. 1968 do 31. 12. 1970.

[29] V přípise ze dne 15. 8. 2007 pracovnice První brněnské strojárny Brno DIZ, a.s. uvádí, že stěžovatel byl zaměstnancem společnosti v období 7. 10. 1968 – 31. 12. 1970. Od 4. 5. 1969 měl neomluvenou absenci a od 1. 7. 1969 byl neznámý. Pracovní poměr se stěžovatelem byl ukončen až 31. 12. 1970. Náhradní doba uvedená v evidenčním listu v roce 1969 byla nemoc v části měsíce února a v měsíci březnu. V měsíci dubnu měl stěžovatel neplacené volno a do zaměstnání již nenastoupil. Z podkladů uložených v osobním listu stěžovatele není jasné, proč byl pracovní poměr ukončen až po jednom a půl roce od počátku neomluvených absencí.

pokračování

[30] První brněnská strojírna v potvrzení o minulém zaměstnání ze dne 14. 8. 2013 uvedla, že stěžovatel byl v této společnosti zaměstnán od 7. 10. 1968 do 12. 2. 1969.

[31] Mostáreň Brezno, n. p., v potvrzení ze dne 9. 1. 1978 uvádí, že stěžovatel pracoval v tomto podniku od 5. 9. 1969 do 5. 10. 1970.

[32] Koncernový podnik Vítkovice, Mostáreň Brezno v potvrzení ze dne 28. 1. 1986, zn. Kpp/Re/Dv uvádí, že zde stěžovatel pracoval jako montér ocelových konstrukcí v době od 5. 9. 1969 do 5. 10. 1970.

[33] Společnost KZT real, s. r. o. v přípisu ze dne 7. 2. 2014 adresovaném Sociálnej poisťovni potvrdila dobu zaměstnání stěžovatele v Mostárně Brezno v období od 5. 9. 1969 do 5. 10. 1970.

[34] Ve formuláři E 207 Pl ze dne 25. 4. 2014 je uvedeno, že stěžovatel v období od 7. 10. 1968 od 12. 2. 1969 pracoval u společnosti První brněnská strojírna a v období od 5. 9. 1969 do 5. 10. 1970 pracoval u Mostáreň Brezno.

[35] Ve vztahu k době pojištění získané stěžovatelem tak z výše uvedeného vyplývá, že První brněnská strojírna a. s. v Potvrzení o minulém zaměstnání ze dne 14. 8. 2013 uvedla, že stěžovatel byl v této společnosti zaměstnán pouze od 7. 10. 1968 do 12. 2. 1969. Ve formuláři E 207 Pl ze dne 25. 4. 2014, na který poukazuje stěžovatel v kasační stížnosti, je uvedeno, že stěžovatel v období od 7. 10. 1968 od 12. 2. 1969 pracoval u společnosti První Brněnská strojírna, a. s., a v období od 5. 9. 1969 do 5. 10. 1970 pracoval v Mostárně Brezno. Shora uvedená potvrzení o zaměstnání ze dne 7. 4. 1993 a 5. 4. 2007 a přípis ze dne 15. 8. 2007 vyhotovené První brněnskou strojírnou, a. s., a dále též evidenční listy důchodového pojištění stěžovatele však naproti tomu uvádějí, že stěžovatel byl zaměstnancem První brněnské strojírnou v období 7. 10. 1968 – 31. 12. 1970. Nejvyšší správní soud s přihlédnutím k výše uvedenému dospěl k závěru, že stěžovatel zřejmě v období od 5. 9. 1969 do 5. 10. 1970 pracoval u Mostáreň Brezno, neboť toto období se kryje s obdobím jeho neomluvené absence od 1. 7. 1969 do 31. 12. 1970 v zaměstnání u První brněnské strojírnou, a. s.

[36] Pro posouzení doby pojištění získané stěžovatelem však je rozhodující již zmíněná skutečnost, že stěžovatel byl od 7. 10. 1968 do 31. 12. 1970 veden jako zaměstnanec První brněnské strojírnou, a. s. (resp. jejího předchůdce). Podle § 13 odst. 1 věty první zákona o důchodovém pojištění, se za dobu pojištění považují též doby zaměstnání získané před 1. lednem 1996 podle předpisů platných před tímto dnem. Doby pojištění před rokem 1996, tedy definuje § 13 zákona o důchodovém pojištění jako dobu zaměstnání získanou podle předpisů platných před tímto dnem. Podle těchto předpisů (platných k 31. 12. 1995) se hodnotí jako zaměstnání doba, kdy byl pojištěnec v pracovním poměru, pokud takové zaměstnání zakládalo účast na nemocenském pojištění [§ 8 odst. 1 písm. a) a odst. 2 zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, § 2 odst. 1 písm. a), § 7 zákona č. 54/1956 Sb., o nemocenském pojištění zaměstnanců]. Podle § 8 zákona č. 54/1956 Sb., věty první, nemocenské pojištění zanikalo dnem skončení zaměstnání, které zakládalo pojištění podle tohoto zákona.

[37] Z výše uvedeného tak je zřejmé, že jestliže byl stěžovatel v období od 7. 10. 1968 do 31. 12. 1970 veden jako zaměstnanec, jedná se o dobu pojištění pro účely důchodového pojištění, přestože v převážné části tohoto období v První brněnské strojírně, a. s., stěžovatel fakticky nepracoval, nepobíral žádnou mzdu a byl jejím zaměstnancem pouze formálně. Námitka stěžovatele, že doba od 13. 2. 1969 do 31. 12. 1970 nebyla dobou pojištění ani dobou zaměstnání v První brněnské strojírně, a. s., proto není důvodná. Závěr krajského soudu, že žalovaná nepochybně, když stěžovateli při hodnocení dob pojištění započítala zaměstnání v První brněnské strojírně od 7. 10. 1968 do 31. 12. 1970, je tudíž správný, přestože krajský soud vycházel pouze z potvrzení První brněnské strojírnou, a. s., které dokládají existenci pracovního poměru

stěžovatele v této společnosti až do 31. 12. 1970, a nezabýval se výše uvedenými skutečnostmi vyplývajícími z dalších listin založených ve správním spise.

[38] K námitce stěžovatele, dle které polský nositel pojištění vycházel z nesprávně uvedené doby pojištění, kterou započtl, přestože se jednalo o dobu, kdy stěžovatel pobíral nemocenské dávky, Nejvyšší správní soud uvádí, že mu nepřísluší přezkoumávat postup polského nositele pojištění. Naopak žalovaná a české soudy jsou vázány dokumenty vydanými polským nositelem důchodového pojištění, včetně jím v příslušném formuláři sdělené informace o době pojištění získané stěžovatelem na území Polska. Podle čl. 5 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení (ES) č. 883/2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení totiž platí, že *dokumenty vydané institucí členského státu prokazující postavení osoby pro účely základního nařízení a prováděcího nařízení, jakož i podpůrné doklady, na základě kterých byly dokumenty vydány, uzná instituce jiného členského státu, pokud nebyly zrušeny nebo prohlášeny za neplatné členským státem, který je vydal.* Nejvyšší správní soud k tomu uvádí, že ani nevznikla pochybnost či nesrovnalost ohledně údajů uváděných polským nositelem pojištění k jím hodnoceným dobám pojištění, které by bylo nutné odstraňovat.

[39] Stěžovatel konkrétně rozporoval započtení období od 1. 5. 2003 do 18. 1. 2004 jako doby pojištění v Polsku s odkazem na formulář E 207 PL ze dne 25. 4. 2014, v němž polský nositel pojištění opětovně nepočítal tuto dobu za dobu pojištění, ačkoli původně v roce 2013 ji jako dobu pojištění uváděl a ještě předtím v dokumentech z roku 2009 ji jako dobu pojištění neuvedl. Nejvyšší správní soud ze správního spisu ověřil, že toto období nebylo uvedeno jako doba pojištění ve formuláři z 25. 4. 2014, na který stěžovatel poukazuje, avšak žalovaná toto období na základě staršího potvrzení polského nositele pojištění v přezkoumávaném rozhodnutí jako dobu pojištění skutečně započtla. Na posouzení věci to ovšem nemůže mít vliv, neboť se jedná o období pouze 258 dnů. Ani pokud by toto sporné období nebylo hodnoceno jako doba pojištění, stěžovatel by i tak ke dni vzniku invalidity, tj. ke dni 7. 5. 2007, splňoval podmínky nároku na starobní důchod. Jak vyplývá z osobního listu důchodového pojištění, z něž vycházela žalovaná při vydání přezkoumávaného rozhodnutí, stěžovatel již ke dni 16. 1. 2007, kdy splnil podmínku věku pro nárok na starobní důchod, měl hodnoceno celkem 27 roků a 42 dnů pojištění (tj. celkem 9956 dnů). I při odečtení sporného období 258 dnů je tak nepochybné, že by stěžovatel splňoval k 16. 1. 2007 podmínku potřebné doby pojištění (25 let) pro nárok na starobní důchod, konkrétně by měl dobu pojištění 9698 dnů, tj. 26 let a 208 dnů. Lze tedy uzavřít, že pro posouzení klíčové otázky nároku na invalidní důchod je započtení doby pojištění v Polsku od 1. 5. 2003 do 18. 1. 2004 nerozhodné. Nejvyšší správní soud na okraj poznamenává, že další doba pojištění, která byla polským nositelem pojištění dodatečně hodnocena v roce 2009 a 2013 oproti dokumentům z roku 2007, tj. doba pojištění v Polsku u zaměstnavatele P. R. K. Warszawa od 6. 2. 1973 do 15. 4. 1975, je uvedena jako doba pojištění i v nejnovějším formuláři z 25. 4. 2014 a ani stěžovatel tuto dobu pojištění nerozporuje.

[40] Důvodná není ani námitka stěžovatele, že žalovaná pochybila, když neuvedla účinnost aplikovaných ustanovení právních předpisů. Jak již uvedl krajský soud, správní orgány běžně uvádějí aplikované právní předpisy v účinném znění, a pokud aplikují právní předpisy v jiném znění, bývá to zpravidla uvedeno. Tak tomu bylo i v posuzované věci, kdy žalovaná ve svých rozhodnutích u většiny ustanovení zákona o důchodovém pojištění, které aplikovala a podle nichž postupovala, uvádí, „ve znění pozdějších předpisů“, tj. ve znění účinném ke dni, ke kterému rozhodovala, naproti tomu u těch předpisů, které aplikovala odlišně, uvádí výslovně, že tento zákon aplikovala ve znění do určitého data. U některých z dalších aplikovaných norem (např. správní řád, zákon č. 582/1991 Sb.), sice žalovaná vskutku neuvádí účinnost aplikovaného znění, z obsahu a kontextu rozhodnutí je však patrné, že se jedná o znění zákona účinné ke dni rozhodnutí. Pokud stěžovatel v této souvislosti již v řízení o žalobě upozorňoval na § 56 odst. 3 zákona o důchodovém pojištění citovaný ve výroku II rozhodnutí č. II žalované, pak Nejvyšší správní soud sice souhlasí se stěžovatelem v tom, že s účinností od 30. 9. 2011 byl § 56 zákona

pokračování

o důchodovém pojištění novelizován zákonem č. 220/2011 Sb., přičemž ustanovení § 56 odst. 3 bylo ve shodném znění přecíslováno na § 56 odst. 4. Podle přechodných ustanovení zákona č. 220/2011 Sb. (čl. II bod 1) se mělo při rozhodování o důchodových nárocích, které vznikly před účinností novely, použít zákona v dosavadním znění. V tomto ohledu tedy žalovaná sice správně citovala § 56 odst. 3 zákona o důchodovém pojištění, měla však pro upřesnění uvést, že se jedná o znění účinné do 29. 9. 2011. Lze však konstatovat, že takováto drobná nepřesnost nemohla mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí.

III.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[41] Vzhledem k výše uvedenému Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost nedůvodnou, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

[42] Odměna zástupci stěžovatele, který mu byl k jeho žádosti ustanoven usnesením krajského soudu ze dne 23. 7. 2014, č. j. 72 Ad 37/2013 – 125, byla určena za dva úkony právní pomoci po 1.000 Kč (celkem tedy 2.000 Kč) - další porada s klientem přesahující jednu hodinu dne 13. 8. 2005, písemné podání doplnění kasační stížnosti z téhož dne - § 11 odst. 1 písm. c) a d), § 9 odst. 2 a odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb. Tarifní hodnota činí ve věcech důchodového pojištění pouze částku 5.000 Kč, takže odměna za úkon činí podle § 7 bod 3 advokátního tarifu 1.000 Kč. K uvedenému je dále nutno přičíst náhradu hotových výdajů podle § 13 odst. 3 téže vyhlášky v celkové výši 600 Kč. Zástupce stěžovatele dále doložil, že za tlumočení při právní poradě s žalobcem dne 13. 8. 2015 trvajícím od 15:20 do 18:55 zaplatil tlumočnicku 1000 Kč a náleží mu proto podle § 13 odst. 1 advokátního tarifu také náhrada tohoto hotového výdaje. Celkem tedy zástupci stěžovatele náleží 3.600 Kč. Zástupce stěžovatele není plátcem DPH. Zástupci stěžovatele tak bude vyplacena částka ve výši 3.600 Kč, a to z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí. Pro úplnost Nejvyšší správní soud konstatuje, že zástupci stěžovateli nepřiznal úkon právní pomoci uvedený v § 11 odst. 1 písm. b) spočívající v první poradě s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení nebo obhajoby, je-li klientovi zástupce nebo obhájce ustanoven soudem, neboť zástupce stěžovatele byl ustanoven již v řízení před krajským soudem a byl proto s celou věcí již obeznámen; v takových případech dle ustálené praxe Nejvyššího správního soudu není advokátu stěžovatele přiznáván nárok na odměnu za úkon spočívající v převzetí věci.

[43] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. (za použití § 120 téhož zákona). Protože stěžovatel byl v řízení neúspěšný a žalovaná nemá na náhradu nákladů řízení právo ve smyslu § 60 odst. 2 s. ř. s., bylo rozhodnuto tak, že žádnému z účastníků se nepřiznává náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. října 2015

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu